

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D. v právní věci **žalobců: a) V. H.**, nar. „X“, **b) nezl. V. G.**, nar. „X“, **c) nezl. V. G.**, nar. „X“, **d) nezl. E. G.**, nar. „X“, všichni státní příslušnost Kosovo, všichni umístěni v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá pod Bezdězem-Jezová, PSČ 294 21, **proti žalované: P o l i c i e Č R, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort**, se sídlem v Ústí nad Labem, ul. Masarykova č. p. 27, **v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 12. 2014, č. j. KRPU-283324-24/ČJ-2014-040022-DB,**

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Policie ČR, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 22. 12. 2014, č. j. KRPU-283324-24/ČJ-2014-040022-DB, **se pro vady řízení a nezákonnost z r u š u j e** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci se ve společné žalobě podané v zákonem stanovené lhůtě domáhali zrušení rozhodnutí žalované ze dne 22. 12. 2014, č. j. KRPU-283324-24/ČJ-2014-040022-DB, kterým bylo rozhodnuto, že se žalobkyně a) zajišťuje za účelem jejího předání podle právního předpisu Evropského společenství s tím, že doba zajištění jí byla stanovena na 90 dnů od okamžiku omezení její osobní svobody.

V žalobě uvedli, že žalobkyně a) je matkou všech tří ostatních nezletilých žalobců b) až d). Manžel žalobkyně a) a současně, že otec všech tří žalobců b) až d) pobývá ve Francii

jakožto žadatel o mezinárodní ochranu. Žalobci přicestovali z Kosova do Maďarska, kde bez svého vědomí podali žádost o udělení mezinárodní ochrany, když žalobkyně a) v Maďarsku podepsala nějaké doklady, kterým nerozuměla, neboť nebyl přítomen tlumočník. Žalobci tak nebyli poučeni o tom, že v průběhu řízení o mezinárodní ochraně nesmí Maďarsko opustit. Proto následně žalobci si zakoupili vlakové jízdenky a odcestovali do Vídně, kde přestoupili na autobus směřující do Francie. V průběhu cesty autobusem ovšem žalobci byli zajištěni českou policií.

V návaznosti na právě uvedené žalobci namítli, že napadená rozhodnutí jsou nezákonná už jenom z toho důvodu, že se žalobci b) až d) nebylo jednáno jako s účastníky řízení a jejich zájmy nebyly v řízení chráněny. Uvedení žalobci nebyli v rozhodnutí své matky vůbec označeni. Tito žalobci byli umístěni do Zařízení pro zajištění cizinců Bělá - Jezová (dále jen „ZZC“) v důsledku zajištění své matky, tím bylo zasaženo do jejich práv. Žalovaná se dle žalobců v žalobou napadeném rozhodnutí nikterak nevypořádala se zásahem do práv nezletilých žalobců b) až d), k němuž došlo v důsledku zajištění jejich matky. S poukazem na rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2008, č. j. 8 As 47/2005 - 86, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2011, č. j. 7 As 103/2011 - 54, trvali žalobci b) až d) na tom, že jsou aktivně legitimováni k podání předmětné žaloby, přičemž pokud s nimi správní orgán opomněl jednat jako s účastníky řízení, zakládá to důvod pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí.

Dále žalobci namítli, že žalovaná nesprávně posoudila existenci vážného nebezpečí útěku ve smyslu čl. 28 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. 6. 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „Dublinské nařízení“). V žalobou napadeném rozhodnutí totiž žalovaná uvedla, že v případě žalobkyně a) existuje vážné nebezpečí útěku, neboť cílem její cesty byla Francie, kde pobývá její manžel jako žadatel o azyl, což dle žalobců představuje zneužití správního uvážení, protože zde chybí individualizované posouzení jejich konkrétní situace. Žalobci rovněž poukázali na skutečnost, že formulace „vážné“ nebezpečí útěku v ustanovení čl. 28 Dublinského nařízení evokuje, že se musí jednat o jednání natolik závažné, které by odůvodňovalo zbavení osobní svobody za účelem realizace předání. Takový „vážný“ důvod však u žalobců neexistuje. Dle žalobců žalovaná tak selhala nejenom v rámci aplikace čl. 28 Dublinského nařízení, nýbrž i v rozporu s ust. § 2 a ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), když u nich neexistuje existence vážného nebezpečí útěku a jejich zajištění je proto nezákonné.

Žalobci rovněž namítají, že bylo možno zajištění na dobu 90 dnů nahradit použitím jiných mírnějších donucovacích opatření. Alternativy k zajištění upravené v zákoně o pobytu cizinců sice nebyly pro žalobce dostupné, ovšem žalovaná měla zvážit využití jiných opatření, které by na jedné straně dostály účelu zajištění a na straně druhé méně zasáhly do práv žalobců, a to především pokud se jedná o právo na osobní svobodu. Žalobci uvedli jako schůdnou alternativu možnost jejich umístění do přijímacího střediska Zastávka u Brna, což bylo alternativou dostupnou a reálnou, neboť byla využita u jiných rodin v obdobné situaci, které byly dne 23. 12. 2014 propuštěny ze zajištění v ZZC a převezeny do přijímacího střediska Zastávka u Brna, kde pokračovalo řízení o jejich předání podle Dublinského nařízení. Nevyužití mírnějších donucovacích opatření je dle žalobců v hrubém rozporu

s Dublinským nařízením, které podle žalobců zakládá nezákonnost žalobou napadených rozhodnutí.

V případě žalobců rozhodl správní orgán o zajištění na 90 dní, což je maximální zákonná délka zajištění rodiny s dětmi. Stanovení délky zajištění je přitom v rozporu s čl. 28 odst. 3 a 5 Dublinského nařízení. Maximální doba zajištění činí podle Dublinského nařízení 86 dnů. Maximální možná doba trvání zajištění dle Dublinského nařízení je tedy kratší než doba, na kterou bylo o zajištění rozhodnuto žalobou napadeným rozhodnutím.

Žalobci rovněž důrazně namítají, že jejich zajištění na 90 dnů je nepřiměřené i ve vztahu k jednání, kterého se dopustili, přičemž zajištěním dochází k nepřiměřenému zásahu do jejich rodinného a soukromého života. Zajištění má nepříznivý dopad na psychický a fyzický vývoj nezletilých. Žalobci mají za to, že zajištění v ZZC nemůže být jediným dostupným opatřením, poslední možností (*ultima ratio*) pro cizince v jejich situaci a že správní orgán je povinen postupovat za každých okolností přiměřeně a s ohledem na ochranu základních práv a svobod, zejména práva na osobní svobodu a práva na rodinný a soukromý život. Podle názoru žalobců správní orgán na tuto roli rezignoval a napadené rozhodnutí je ve světle judikatury Evropského soudu pro lidská práva (např. *Muskhadzhiyeva* a další proti Belgii a *Popov* proti Francii) v rozporu s Úmluvou o ochraně lidských práv.

Žalovaná ve svém písemném vyjádření k podané žalobě navrhl její zamítnutí v plném rozsahu.

Žalovaná uvedla, že nezletilí žalobci b) až d) nebyli omezeni na svobodě, neboť napadeným rozhodnutím byla zajištěna pouze jejich matka. Nezletilí žalobci b) až d) byli účastníky řízení a žalovaná tuto skutečnost nezpochybňuje, avšak výčet účastníků správního řízení není podle ust. § 27 odst. 2 správního řádu povinnou náležitostí výroku rozhodnutí. V této souvislosti připustila, že v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí jsou nezletilí žalobci označeni velmi stroze, co se týká jejich identifikace a počtu, nicméně již samotné umístění nezletilých žalobců společně s jejich zajištěnou matkou v mírnější části zařízení pro zajištění cizinců hovoří o tom, že žalovaná nepopřela existenci nezletilých žalobců. Vydání žalobou napadeného rozhodnutí je navíc podle ust. § 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců prvním úkonem daných správních řízení.

K umístění žalobců do zařízení pro zajištění cizinců včetně nezletilých žalobců b) až d) žalovaná uvedla, že je zcela v souladu s nejlepším zájmem dětí. Tyto nezletilé osoby nejsou zajištěny, ale jsou v daném zařízení pouze umístěny se svou matkou. Žalovaná zdůraznila, že umístěním do ZZC bylo zohledněno hledisko upřednostnění zájmů dítěte, neboť v daném případě je dle žalované nejlepším řešením umístění dětí společně do jednoho zařízení s matkou. V uvedeném zařízení je dle žalované zajištěno plnohodnotné ubytování, pravidelná strava, lékařská péče a dále je zařízení vybaveno právě i pro rodiny s dětmi. Žalovaná tedy přihlédla k nejlepšímu zájmu dítěte a zvolila výše uvedenou variantu umístění do ZZC před pobytem někde venku bez přístřešku a bez prostředků. Zajištění v ZZC Bělá Jezová tak není ani nepřiměřené.

Ve vztahu k reálnému nebezpečí útěku žalovaná uvedla, že žalobci vstoupili na území České republiky neoprávněně bez platného víza, bez platných cestovních dokladů. Přicestovali z území Rakouska linkovým autobusem, a proto bylo prvotním úmyslem žalované vrátit je do Rakouska v rámci bilaterální readmisní dohody s rakouskou spolkovou vládou o předávání a přebírání osob s neoprávněným pobytem. To ovšem vzhledem k podání

žádosti o mezinárodní ochranu žalobci v Maďarsku nebylo možné. Skutečnost, že žalobci podali žádost o mezinárodní ochranu, před žalovanou zamlčeli, shledává účelovou, neboť museli být maďarskými orgány řádně poučeni o povinnostech žadatelů o mezinárodní ochranu, to vše za přítomnosti tlumočníka. To zakládá i závěr o vážném nebezpečí útěku. Žalovaná nepřistupovala k zajištění žalobců automaticky. Nikdy nepaušalizuje správní řízení, ke každému konkrétnímu případu přistupuje zcela individuálně a je jí známa i judikatura českých soudů.

Dále žalovaná vyjádřila přesvědčení o přiměřenosti zajištění žalobců ve smyslu ust. § 174a zákona o pobytu cizinců. Ve správním řízení žalobkyně a) totiž uvedla, že na území České republiky se nezdržují žádní její rodinní příslušníci, příbuzní či blízcí a ani jiné osoby, ke kterým by měla citový vztah, s tím, že nemá ani žádné vazby k České republice. Práva žalobců byla zajištěním omezena, nikoliv však nepřiměřeně.

Ve vztahu k využití mírnějších opatření žalovaná uvedla, že nemohly být využity, neboť žalobci nevlastní žádný majetek vhodný k ubytování a taktéž nevlastní dostatek finančních prostředků k zajištění ubytování a ani na území České republiky nemají žádné příbuzné či známé, kteří by jim ubytování zajistili. Současně žalobci nemají ani dostatek finančních prostředků ke složení finanční záruky. Jiné mírnější donucovací opatření nemá žalovaná v současnosti k dispozici.

Žalovaná nesouhlasí s názorem žalobců o výpočtu maximální doby zajištění podle výkladu čl. 28 odst. 3 Dublinského nařízení. Žalobci sečetli všechny lhůty stanovené v čl. 28 odst. 3 a došli ke konečné maximální době trvání zajištění 87 dnů, v žalobě je chybně uvedeno 86 dnů, neboť prosinec nemá 30 dnů, ale 31 dnů. Rozpor spatřuje v určení lhůty maximálně 42 dnů bez ohledu na využití opravného prostředku cizincem. Doba zajištění, nebude-li využit opravný prostředek dle čl. 27 Dublinského nařízení, dosáhne doby 86-87 dnů. Avšak v případě využití opravného prostředku cizincem může doba zajištění překročit 86, resp. 87 dnů. Pokud sám čl. 28 odst. 3 Dublinského nařízení připouští počátek běhu šestitýdenní lhůty v zásadě od dvou rozdílných okamžiků, nelze výpočet maximální doby zajištění stanovit zcela dle jednoznačně kratší varianty.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a ust. § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců bez jednání, neboť žalovaná s tímto postupem výslovně souhlasila a žalobci nenavrhli ve lhůtě 5 dnů od podání žaloby konání soudního jednání k projednání věci.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během třiceti denní lhůty po doručení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je tedy tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení odůvodnit. Bez návrhu žalobce pak musí soud podle § 76 odst. 2 s. ř. s. přihlédnout pouze k takovým vadám napadeného rozhodnutí, které vyvolávají jeho nicotnost, avšak takové nedostatky nebyly v projednávané věci zjištěny.

K námitce žalobců b) až d), že s nimi nebylo jednáno jako s účastníky řízení, uvádí soud následující. Touto otázkou se zabývala rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2011, č. j. 7 As 103/2011 - 54, a ze dne 17. 4. 2014, č. j. 2 Azs 58/2014 - 28, která jsou

dostupná na www.nssoud.cz. Ze závěrů obsažených v uvedených rozsudcích vycházel soud při svých závěrech.

Primárně musí soud konstatovat, že žalobci v žalobě nesprávně uvádějí, že došlo k jejich zajištění. Žalobou napadeným rozhodnutím, jak výslovně vyplývá z jeho výroku, byla totiž zajištěna za účelem vyhoštění toliko jejich matka. Na žalobce b) až d) v důsledku zajištění jejich matky dopadá pouze ust. § 140 zákona o pobytu cizinců, podle něhož je provozovatel zařízení pro zajištění cizinců oprávněn ubytovat v části s mírným režimem cizince, vůči kterému má zajištěný cizinec vyživovací povinnost nebo jej má v péči, nelze-li zajistit péči o něj jiným způsobem. Pokud k ubytování dojde, pobývá tento cizinec v zařízení v režimu ubytovaného cizince. Zákon také výslovně uvádí, že je-li ubytovaný cizinec schopen uvědomit si omezení spojená s pobytem v zařízení, přihlíží se k jeho projevu vůle. Může přitom zařízení opustit, má-li zajištěnu péči jiným způsobem. Jde-li o nezletilého nebo osobu zbavenou způsobilosti k právním úkonům, může opustit zařízení jen po písemném souhlasu zákonného zástupce. Ubytování žalobců b) až d) tedy v žádném případě nebylo nevyhnutelným důsledkem zajištění jejich matky a výrazně záviselo na jejich vůli, resp. vůli jejich matky jakožto zákonné zástupkyně. Přes nízký věk žalobců b) až d) může být jejich péče zajištěna i jinak, než pobytem v zařízení spolu s jejich matkou. Je však také na nich resp. na jejich matce, aby sama zvážila, která z variant bude v souladu s nejlepším zájmem jejich nezletilých členů rodiny. Pokud faktické okolnosti vedou k závěru, že pobyt dítěte v zařízení s jeho příbuznými je v jeho nejlepším zájmu, nejedná se o důsledek přímo vyplývající z rozhodnutí o zajištění příbuzných. Umístění nezletilého do zařízení pro pobyt cizinců je primárně výsledkem rozhodnutí jeho zákonných zástupců, byť je nutnost tohoto rozhodování vyvolána změnou faktického stavu, spočívající v omezení osobní svobody osoby, která má nezletilého v péči. Rozhodnutím o zajištění žalobkyně a) tedy nedošlo k omezení osobní svobody ani práva volného pohybu žalobců b) až d).

Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (viz výše uvedené rozhodnutí ze dne 30. 9. 2011, č. j. 7 As 103/2011 - 54, a ze dne 17. 4. 2014, č. j. 2 Azs 58/2014 - 28) jednoznačně vyplývá, že přestože nedošlo k omezení osobní svobody nezletilých dětí, měly tyto nezletilé děti být účastníky řízení o zajištění jejich rodičů. Dle závěrů Nejvyššího správního soudu obsažených ve výše uvedených rozhodnutích při rozhodnutí o zajištění rodičů, mohou být přímo dotčeny na svých právech na rodinný život jejich nezletilé děti, o které tito cizinci fakticky pečují. Takové děti jsou proto účastníky řízení o zajištění jejich rodičů na základě ust. § 27 odst. 2 správního řádu, neboť mohly být těmito rozhodnutími přímo dotčeny na svém právu na rodinný život. Právě na právu účastnit se správního řízení i na právu na rodinný život mohli být žalobci b) až d) žalobou napadeným rozhodnutím o zajištění jejich matky, tedy žalobkyně a), zkráceni.

V této souvislosti Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 4. 2014, č. j. 2 Azs 58/2014 - 28, rovněž zdůraznil, že nezbytnost zahrnutí nezletilých do rozhodnutí o zajištění svých rodičů plyne z čl. 8 Úmluvy, podle kterého má každý právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence. Jakkoli není pojem rodinného života Úmluvou definován, je vykládán poměrně extenzivně, vždy s důrazem na fungující (reálný) rodinný život [srov. např. rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ze dne 28. 5. 1985 ve věci A., C. a B. proti Spojenému království (stížnosti č. 9214/80, 9473/81 a 9474/81) a ze dne 13. 6. 1979 ve věci M. proti Belgii (stížnost č. 6833/74)]. Vztahem zakládajícím rodinný život je bezesporu vztah rodičů a jejich dětí, o které rodiče pečují.

Situace, kdy je omezena osobní svoboda rodičů a děti mohou být nadále v jejich péči pouze v podmínkách, které nepředstavují plnohodnotný rodinný život (zde v zařízení pro zajištění cizinců), je tímto zasaženo do práva dítěte na rodinný život. Za této situace je nezbytné, aby i nezletilé dítě mělo k dispozici všechny zákonné instrumenty k ochraně svých práv a nelze jej tedy o ně připravit jeho nezahrnutím do rozhodnutí o zajištění rodičů. Na uvedeném nic nemění ani fakt, že stěžovatelé jsou nízkého věku a jejich dorozumívací schopnosti jsou omezené (podobně Nejvyšší správní soud uznal opodstatněnost přibrání za účastníky řízení ve skutkově i právně obdobné věci nezletilé ve věku 2 a 4 let – srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2013, č. j. 7 As 103/2011 - 21, a ze dne 30. 10. 2013, č. j. 4 As 134/2013 – 31, který je dostupný na www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud zároveň konstatoval ve výše citovaných rozhodnutích, že právní úprava nebrání tomu, aby nezletilé děti byly účastníky řízení o zajištění vlastních rodičů - cizinců, a to v režimu ust. § 27 odst. 2 správního řádu. Účast nezletilých dětí zpravidla nebude představovat ani procesní problémy, neboť zájmy dětí většinou nebudou v rozporu se zájmy rodičů (všichni se budou shodně bránit proti zajištění rodičů). Nejvyšší správní soud dále připomněl, že pouze nezletilé děti mohou uplatňovat námitky a skutečnosti, ve kterých spatřují zásah do svých práv; takové námitky nemohou sami za sebe vznášet ani jejich rodiče. Nejedná se tedy o „bezzubé procesní účastenství“, jak by se na první pohled mohlo zdát, nýbrž o jediný způsob, jak uplatnit v tomto řízení práva nezletilých dětí.

V daném případě soud s odkazem na výše citovanou judikaturu jednoznačně uzavřel, že žalobci b) až d) měli být účastníky řízení o zajištění jejich matky, tedy žalobkyně a). Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě správně poznamenala, že rozhodnutí o zajištění dle ust. § 129 zákona o pobytu cizinců je prvním úkonem v řízení. Skutečností rovněž zůstává, že výčet účastníků řízení dle ust. § 27 odst. 2 správního řádu není dle ust. § 68 odst. 2 správního řádu obligatorní náležitostí výrokové části rozhodnutí. Ovšem z ust. § 69 odst. 2 správního řádu jednoznačně vyplývá, že v písemném vyhotovení rozhodnutí se uvedou jména a příjmení všech účastníků, tedy i účastníků řízení dle ust. § 27 odst. 2 správního řádu (mohou být uvedena i jinde než ve výrokové části). V žalobou napadeném rozhodnutí matky žalobců b) až d), tj. rozhodnutí č. j. KRPU-283324-24/ČJ-2014-040022-DB, nikde nejsou žalobci b) až d) jako účastníci řízení uvedeni. Rovněž z předloženého správního spisu vztahujícího se k žalobou napadenému rozhodnutí matky žalobců b) až d) nikterak nevyplývá, že by žalovaná žalobce b) až d) považovala za účastníky řízení (např. doručovala jim předmětné rozhodnutí apod.). Z těchto skutečností dle soudu vyplývá, že žalovaná se žalobci b) až d) jako s účastníky řízení nejednala, a tím došlo k poškození jejich procesních práv. Ve výše uvedených skutečnostech spatřuje soud vadu řízení ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.

Dále soud konstatuje, že i v případě, kdy by žalovaná žalobce b) až d) za účastníky řízení považovala a jejich neuvedení v rozhodnutí o zajištění jejich matky byla pouze administrativní chyba, soud konstatuje, že se žalovaná v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí o zajištění matky žalobců b) až d) nikterak nevypořádala se skutečností, zda zásah do práva na rodinný život žalobců b) až d) jako nezletilých dětí spočívající v zajištění jejich matky je adekvátní a přiměřený ve vztahu k důvodům, pro které má dojít k zajištění jejich matky. V tomto směru je dle soudu rozhodnutí o zajištění matky žalobců b) až d) zcela nepřezkoumatelné. Napadené rozhodnutí je tedy případně zatíženo i vadou řízení ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Dále se soud zabýval námitkou, zda délka zajištění stanovená žalobou napadenými rozhodnutími na 90 dnů od okamžiku omezení osobní svobody žalobců je v rozporu s úpravou obsaženou v Dublinském nařízení.

Předně soud považuje za nutné zdůraznit, že Dublinské nařízení je svou formou pramen sekundárního práva Evropské unie v podobě nařízení. Nařízení je závazné ve všech svých částech a platí v okamžiku vstupu v platnost bezprostředně ve všech členských státech. Všechny orgány členských států, správní úřady i soudy jsou povinny nařízení aplikovat. Nařízení má aplikační přednost před vnitrostátním právem. Nařízení je obecně závazný právní předpis. Bezprostřední použitelnost znamená především, že nařízení je aplikovatelné již v důsledku své existence, aniž by bylo zapotřebí jakékoliv inkorporace či transformace. Nařízení má bezprostřední právní důsledky.

Samo Dublinské nařízení je nejnovější součástí tzv. dublinského systému, který byl původně zakotven v tzv. Dublinské úmluvě (Úmluva o posouzení státu odpovědného za posouzení žádosti o azyl podané v některém z členských států Evropského společenství) a později v nařízení Rady (ES) č. 343/2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států. Cílem celého systému je stanovit jasná a proveditelná pravidla pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl (mezinárodní ochranu). Tento systém má bránit na straně jedné tomu, aby žadatelé nebyli postupně státy Evropské unie vyhošťováni s tím, že jim nikde nebude poskytnuta ochrana, a na straně druhé tomu, aby tito nepodávali žádost postupně ve více členských státech Evropské unie se záměrem vyhledat stát s nejpříznivějším přístupem a nezahlocovali tak systém několikanásobnými žádostmi podanými tímž žadatelem.

V čl. 28 Dublinského nařízení je upraveno i zajištění cizince za účelem jeho přemístění. V odstavci 1 je uvedeno, že členské státy nezajistí osobu pouze proto, že se na ni vztahuje řízení podle tohoto nařízení. V odst. 2 je uvedeno, že členské státy mohou zajistit dotyčnou osobu za účelem jejího přemístění podle tohoto nařízení, existuje-li vážné nebezpečí útěku na základě posouzení každého jednotlivého případu, a pouze pokud je zajištění přiměřené a nelze účinně použít jiná mírnější donucovací opatření. V odst. 3 je pak uvedeno, že zajištění musí být co nejkratší a nesmí trvat déle než po dobu, která je nezbytná k náležitému provedení požadovaných správních řízení do doby provedení přemístění podle tohoto nařízení. Pokud je osoba zajištěna podle tohoto článku, lhůta pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět nesmí překročit jeden měsíc od okamžiku podání žádosti o mezinárodní ochranu. Členský stát, který vede řízení v souladu s tímto nařízením, požádá v těchto případech o urychlenou odpověď. Tato odpověď musí být poskytnuta do dvou týdnů od okamžiku obdržení žádosti. Není-li odpověď poskytnuta v této dvoutýdenní lhůtě, má se za to, že bylo žádosti vyhověno, což má za následek vznik povinnosti převzít nebo přijmout dotyčnou osobu zpět, včetně povinnosti zajistit její řádný příjezd. Pokud je osoba zajištěna podle tohoto článku, přemístění této osoby z dožadujícího členského státu do příslušného členského státu se provede, jakmile je to z praktického hlediska možné, a nejpozději do šesti týdnů od implicitního nebo explicitního vyhovění žádosti o převzetí či přijetí dotčené osoby zpět ze strany jiného členského státu nebo od okamžiku, kdy skončí odkladný účinek odvolání nebo žádosti o přezkum podle čl. 27 odst. 3. V případě, že dožadující členský stát nedodrží lhůty pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět, nebo pokud se přemístění neuskuteční ve lhůtě šesti týdnů, nesmí být osoba dále zajištěna.

V článku 42 Dublinského nařízení upravujícím výpočet lhůt je mimo jiné uvedeno, že lhůta vyjádřená v týdnech či měsících končí uplynutím dne v posledním týdnu či měsíci, který je tímž dnem v týdnu nebo připadá na stejné datum jako den, ve kterém došlo k události nebo ve kterém proběhlo jednání, od nichž se lhůta počítá. Jestliže ve lhůtě vyjádřené v měsících není v posledním měsíci den, ve kterém by lhůta měla uplynout, končí lhůta uplynutím posledního dne daného měsíce.

Z výše uvedeného jednoznačně vyplývá, že bez ohledu na obsah právní úpravy obsažené v zákoně o pobytu cizinců, Dublinské nařízení ve svém článku 28 odst. 3 zakotvuje maximální dobu trvání zajištění cizince za účelem jeho přemístění do členského státu příslušného k rozhodnutí o jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Tato maximální doba trvání zajištění je tvořena součtem trvání lhůt uvedených právě v tomto ustanovení Dublinského nařízení, které určují dobu trvání jednotlivých kroků mezi členským státem, v němž byl cizinec zajištěn a členským státem, do něhož má být cizinec převzat. Jde tedy o dobu jednoho měsíce, což je lhůta pro předložení žádosti členskému státu o převzetí cizince zpět. V daném případě byli žalobci zajištěni v prosinci, který má 31 dnů. V souladu s ustanovením čl. 42 Dublinského nařízení by tedy lhůta jednoho měsíce od 22. 12. 2014, kdy nabylo právní moci rozhodnutí o zajištění, uplynula po 31 dnech. Dále je maximální doba zajištění tvořena lhůtou dvou týdnů, které má přijímací stát na odpověď na žádost o převzetí. A konečně je tvořena lhůtou šesti týdnů, ve kterých musí dojít k samotnému přemístění cizince. Celkově tedy v daném případě maximální doba zajištění dle čl. 28 odst. 3 Dublinského nařízení činí 87 dnů (31+14+42). Maximální možná doba trvání zajištění dle Dublinského nařízení je tedy kratší než doba, na kterou bylo o zajištění rozhodnuto žalobou napadeným rozhodnutím (90 dnů).

Vzhledem ke skutečnosti, že Dublinské nařízení, jak bylo již výše uvedeno, je bezprostředně použitelné a závazné a vzhledem k tomu, že toto nařízení má aplikační přednost před právem vnitrostátním, je nutno ve vztahu k maximální délce trvání zajištění za účelem přemístění žalobců aplikovat výhradně úpravu obsaženou v Dublinském nařízení. Z obsahu čl. 28 odst. 3 Dublinského nařízení jednoznačně vyplývá, že maximální dobu zajištění nelze prodlužovat nad lhůtu vyplývající z tohoto ustanovení a po uplynutí maximální doby zajištění je nutno cizince propustit.

S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že pokud správní orgán rozhodl o zajištění žalobců na dobu delší než je maximální možná doba zajištění dle právní úpravy obsažené v Dublinském nařízení, postupoval v rozporu s platnou právní úpravou a takové rozhodnutí je nutno považovat za nezákonné ve smyslu § 78 odst. 1 s. ř. s.

Vzhledem k výše uvedeným závěrům považuje soud za bezpředmětné zabývat se dalšími námitkami žalobců, když byla zjištěna v rozhodnutí výše uvedená nezákonnost. Proto se k nim již nebude vyjadřovat.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti soud žalobou napadené rozhodnutí žalované ve výroku rozsudku ad I. zrušil pro vady řízení ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. c), popř. písm. a) a pro nezákonnost podle ust. § 78 odst. 1 s. ř. s. Zároveň soud v souladu s ust. § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl o tom, že se věc vrací žalované k dalšímu řízení, v němž je dle ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. vázána právními názory, které byly vysloveny v tomto zrušujícím rozsudku.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl ve výroku rozsudku ad II. v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalovaná neměla ve věci úspěch a žalobci o náhradu nákladů řízení nežádali.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 26. ledna 2015

JUDr. Markéta L e h k á, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová